

INTERVIEW EPILEPSIE

Roos Tuinenburg

ut alles foar my. Troch har bin
. Ik kom überhaupt op strjitte
ardat ik har hie, wie ik sa bang
afallen. Ik wie noait allinnich
wie altyd begelieding om my
n ik har gewoan sels útlitte en
nei de supermerk. Se jout my
d. Dêrom hjit se Freya.”

27) woont in
j haar ou-
tertuin is er
waar ze
e schildert,
haar com-
ge hulp-
ar. „Freya,
dat ze het
triever bij

ik behandel-
ilepsiehond
inderen.
zoek gepu-
nderzoe-
net ernsti-
cces andere
gepro-
siehond
del”, zegt
die pro-
aan de
Policy &
chap en de
siehonden
die ge-
helfen
griek, want
ken.”

gische
llen lijken
e lijd
sychoche-
llen
arschijn-
c. Nynke
stoomis
rom kan
erken.
pprikke-
haar

ewuste-
slaat om
udden
a aanval
g minu-

ten duren. Als ze bijkomt, is ze ver-
ward en moe. Ook ziet en hoort ze
bijna niet. Alsof ze onder water ligt.
Maar voelen kan ze wel. „Freya slik-
ket oan myn hannen. Dan wurd ik
rêstiger. Ik wit dan: ik bin hjir net
allinnich. Dat is ek in hiel belangrike
taak fan Freya: der wêze.”

Die aanvallen komen op een goede
dag niet voor, maar op een slechte
dag kan het wel vier of vijf keer
gebeuren. Op de middelbare school
kon het wel acht keer voorkomen.
„No folle minder. En dat komt foar
in grut part troch Freya.”

Ze noemt Freya weleens haar per-
soonlijke grensbewaker. Als Nynke
overprikkeld raakte, ging ze vaak
gewoon maar door. Het resulteerde
menigmaal in aanvallen. Freya werkt
als een soort spiegel. Als Nynke over
haar grens gaat, trekt Freya zich een
beetje terug. Dan weet Nynke: ik
moet even uit de situatie stappen.
„Dêrnei krúpe wy efkes, om wer yn
it hjir en no te kommen. Sa foarkom-
me wy in tafal.” Nynke is nu minder
bang voor een aanval. Als het komt,
dan komt het. Freya ziet het vaak
wel.

Wonderhond

Nynke heeft dan geen neurologische
epilepsie, Freya is wel opgeleid als
epilepsiehulphond. De training is
hetzelfde. Het belangrijkste aspect is
dat er wederzijds vertrouwen tussen
hond en baasje moet ontstaan.

Freya signaleert sinds haar tweede
levensjaar. Voordat Nynke een aan-
val krijgt, rukt Freya aan haar ge-
zicht en gaat ze staren. Als Nynke
het niet merkt, dan blaft ze een keer
of stoot ze haar aan. „Dan wit ik, ik
moat lizzen gean op in feilich plak
om de tafal te krijen.” Op de havo zat
Nynke altijd onder de blauwe plekken
en pleisters. Nu Freya oplet, heeft ze
geen pleisters meer en zit haar hoofd

Hulphond Freya geeft vertrouwen en vrijheid

niet meer onder de blauwe plekken.
Geen kneuzingen meer en minder
pijn. Het is leefbaarder nu voor Nyn-
ke: „Se is libbensferoajend.”

De meeste aanvallen kan Freya nu
signaleren. Buitenshuis ziet ze het
altijd, het lijkt alsof ze dan extra
goed oplet. Binnenshuis iets minder,
want Nynke haar ouders zijn er dan
ook. Ze pakt dan haar rust en slaapt
dan ook af en toe. Ook kan de hulp-
hond een rode alarmknop induwen
met haar snuit, om hulp op te roe-
pen. Dan wordt Nynke's moeder of
vader gebeld. Hierdoor kan Nynke
alleen thuis zijn.

Hoge kosten

„De aanzienlijke kosten voor het
trainen van epilepsiehonden vormen
een belemmering voor het breder
inzetten van deze honden in de prak-
tijk. De meeste mensen met epilep-
sie kunnen deze kosten niet zelf dra-